Kadro & İstihdam İlan Merkezi | Orta | Akademisyen

Akademisyen Başka Üniversiteye Nasıl Geçer? Naklen Atama

Akademisyenlerin başka üniversiteye kalıcı geçişi kadro ilanına başvurup atanmakla olur. Madde öğretim üyesi ile arş. gör. ve öğr. gör. için süreci, ALES muafiyetini, 40/b gibi geçici yolları ve geçişi kısıtlayan durumları anlatır.

Zafer Hoca · Yayın: 08.11.2026 · 7 dk okuma

Kısaca: Bir akademisyenin başka üniversiteye kalıcı olarak geçmesinin olağan yolu, o üniversitenin açtığı kadro ilanına başvurup atanmaktır. Öğretim üyesi kadroları Resmî Gazete'de ve üniversitenin sitesinde en az 15 günlük başvuru süresiyle ilan edilir ve değerlendirme hedef üniversitenin kendi ek koşullarına göre yapılır. Araştırma ve öğretim görevlileri de ilana başvurur; halen öğretim elemanı olarak çalışanlar ALES şartından muaftır. Geçici seçenek 40/b görevlendirmesidir.

Akademisyen başka üniversiteye nasıl geçer?

Şehir değiştirmek, eşinin yanına gitmek, daha güçlü bir bölümde çalışmak ya da kadro bulamadığı kurumdan ayrılmak isteyen akademisyenlerin sorusu aynıdır: "Başka bir üniversiteye nasıl geçerim?" Bu madde kurumlar arası geçişin yollarını anlatır: naklen atamanın nasıl işlediğini, unvana göre hangi sürecin uygulandığını, hangi durumların geçişi kısıtladığını ve geçici seçenekleri. Kadroya atamada hangi yayın, puan ve proje şartlarının arandığını ise üniversite atama ve yükseltme kriterleri maddesi ayrıntılı anlatır.

Temel kural şudur: Türkiye'de akademik kadrolara atama, kadronun bulunduğu üniversitenin yetkisindedir ve öğretim elemanı kadroları ilanla doldurulur. Bu nedenle memurlukta bilinen "tayin isteme" yoluna benzer bir düzen akademide genellikle yoktur. Başka bir üniversiteye geçmek isteyen akademisyen, o üniversitenin kadro ilanına başka adaylarla birlikte başvurur; kazanırsa yeni kurumuna atanır, eski kurumuyla ilişiği kesilir.

"Naklen atama" ifadesi günlük dilde kurumlar arası her geçiş için kullanılır. Hukuki açıdan önemli olan, geçişin hangi yolla yapıldığıdır: ilana başvurup yeni kadroya atanmak ile kadronuz kendi üniversitenizde kalırken başka bir kurumda görevlendirilmek farklı sonuçlar doğurur.

Naklen atama ile görevlendirme arasındaki fark nedir?

Başka bir kurumda çalışmanın birkaç yolu vardır ve bunların yalnız biri kalıcı geçiştir. Aşağıdaki tablo farkları özetler:

Yol	Kadronuz nerede?	Süre	Ne zaman uygun?
İlana başvurup atanma (naklen atama)	Yeni üniversiteye geçer	Kalıcı	Kurumu kesin olarak değiştirmek istediğinizde
40/b görevlendirmesi	Kendi üniversitenizde saklı kalır	Geçici, en az bir eğitim-öğretim yılı	Öğretim üyesi olarak bir süre başka üniversitede çalışmak istediğinizde
35. madde ile geçici tahsis	Araştırma görevlisi kadrosu geçici olarak başka üniversiteye tahsis edilir	Lisansüstü eğitim boyunca	Başka üniversitede doktora yapacak araştırma görevlileri için
38. madde görevlendirmesi	Kendi üniversitenizde kalır	Geçici	Bakanlık ya da başka bir kamu kurumunda görev için; üniversiteler arası geçiş yolu değildir

40/b'nin koşulları için 40/a, 40/b ve 40/d görevlendirme farkı, 35. madde kapsamındaki tahsis ve dönüş yükümlülüğü için 35. madde görevlendirmesi maddelerine bakabilirsiniz.

Öğretim üyeleri başka üniversiteye nasıl geçer?

Doktor öğretim üyesi, doçent ve profesör kadrolarına atama Öğretim Üyeliğine Yükseltilme ve Atanma Yönetmeliği'ne göre yapılır. Yönetmelik, bu unvanlardan birine zaten sahip olan ve başka üniversiteden gelen adaylar için ayrı bir yol öngörmez: açık kadro rektörlükçe Resmî Gazete'de ve üniversitenin internet sayfasında ilan edilir, adaylara en az 15 günlük başvuru süresi tanınır. Başka üniversitede çalışan bir doçent de ilk kez kadroya başvuran bir aday gibi bu ilana başvurur.

Kadro	Dosyayı kim inceler?	Karar
Doktor öğretim üyesi	Dekan ya da müdürün belirlediği, en az biri başka üniversiteden üç profesör ya da doçent kadrosundaki doçent; bir ay içinde yazılı görüş	Yönetim kurulu görüşü ve dekan/müdür önerisiyle rektör; atama en az bir, en çok dört yıl için
Doçent	Rektörün belirlediği, en az biri başka üniversiteden üç profesör; bir ay içinde rapor. Üniversitenin ek koşullarında varsa ÜAK jürisinin sözlü sınavı	Yönetim kurulunun gerekçeli görüşü alındıktan sonra rektör
Profesör	Yönetim kurulunca seçilen, en az üçü başka üniversiteden en az beş profesör; iki ay içinde rapor	Yönetim kurulu kararı üzerine rektör

Hedef üniversitenin ek koşulları belirleyicidir

Yönetmeliğe göre üniversiteler atama için YÖK onaylı ek koşullar belirleyebilir ve kadroya atanmak için bu koşulları sağlamak gerekir. Bu yüzden kendi üniversitenizde doçent kadrosunda olmanız, başka bir üniversitenin doçent kadrosuna atanmanızı kendiliğinden sağlamaz. Başvurmadan önce hedef üniversitenin atama-yükseltme yönergesini okuyun ve puan, yayın, proje gibi şartları tek tek karşılaştırın.

Doçent kadrolarında bir ayrıntı daha vardır: hedef üniversitenin ek koşulları arasında sözlü sınav varsa, ÜAK'ın oluşturduğu jüri önünde bu sınavı geçmeniz gerekir. Doçentlik unvanını sözlü sınavla almış olanlara bu şart getirilemez. Daha önce bir kadro başvurusunda sözlü sınavı geçtiyseniz başarı belgenizle ilgili ayrıntı için doçentlik sözlü sınavı süreci maddesine bakın.

Araştırma görevlisi ve öğretim görevlisi başka üniversiteye geçebilir mi?

Geçebilir, ama yolu yine ilandır. Öğretim üyesi dışındaki öğretim elemanı kadrolarına atamaları düzenleyen yönetmelik, devlet ve vakıf üniversitelerinin araştırma görevlisi ve öğretim görevlisi kadrolarına yapılacak atamaları kapsar. Kadroyu üniversite ilan eder, son başvuru tarihi ilandan itibaren 15 günden az olamaz. Başvurular ön değerlendirme, giriş sınavı ve nihai değerlendirme aşamalarından geçer; nihai değerlendirme puanı 65'in altında kalan aday başarısız sayılır.

Halen çalışan bir öğretim elemanı için en önemli kolaylık ALES'tir. Yönetmeliğe göre yükseköğretim kurumlarında öğretim elemanı kadrolarında çalışmış ya da çalışmakta olanlardan merkezi sınav (ALES) şartı aranmaz; muafiyetten yararlananların ALES puanı değerlendirmede 70 kabul edilir. Doktora ya da tıpta uzmanlık gibi eğitimleri tamamlamış olanlar da aynı muafiyetten yararlanır. Muafiyet yalnız ALES içindir; yabancı dil şartı ve öteki koşullar ayrıca aranır.

- **Araştırma görevlisi kadrosu:** Giriş sınavının yapıldığı yılın 1 Ocak'ı itibarıyla 35 yaşını doldurmamış olmak gerekir. Devlet üniversitelerinde ayrıca tezli yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik öğrencisi olmak şarttır. Doktorasını bitirmiş ya da yaş sınırını aşmış bir araştırma görevlisi, başka üniversitenin araştırma görevlisi ilanına başvuramaz.
- **Öğretim görevlisi kadrosu:** En az tezli yüksek lisans derecesi aranır; meslek yüksekokullarının belirli programlarında tecrübe şartlı farklı kurallar vardır.
- **Yabancı dil:** Genel kural merkezi yabancı dil sınavından en az 50 puandır; yabancı dille öğretim yapılan programlar gibi bazı kadrolarda 85 aranır. Üniversiteler senato kararıyla daha yüksek puan isteyebilir.

Doktorasını tamamlamış bir araştırma görevlisi için başka üniversiteye geçişin gerçekçi yolu çoğu zaman doktor öğretim üyesi ilanlarıdır. İlan metnindeki özel şartları değerlendirmek için akademik kadro ilanı nasıl okunur maddesine bakabilirsiniz.

Adım adım başka üniversiteye geçiş

1. **Engelleri önceden kontrol edin.** Mecburi hizmet yükümlülüğünüz, devam eden bir sözleşmeniz ya da yürüttüğünüz proje varsa geçişin bunlara etkisini öğrenin.
2. **Hedef üniversiteyi ve kriterlerini inceleyin.** Atama-yükseltme yönergesini, bölümün öğretim kadrosunu ve alanınıza uygun kadro açılıp açılmadığını takip edin.
3. **İlanları izleyin.** Öğretim üyesi ilanları Resmî Gazete'de ve üniversitelerin sitelerinde yayımlanır. Güncel ilanları akademik ilanlar sayfasından da takip edebilirsiniz.
4. **Dosyanızı ilanın istediği biçimde hazırlayın.** Nüsha sayısı, dilekçe, yayın listesi ve belgeler ilandaki ve yönergedeki gibi olmalıdır; eksik dosya değerlendirmeye alınmayabilir.
5. **Değerlendirme sürecini takip edin.** Jüri raporları, yönetim kurulu görüşü ve rektör kararı haftalar sürebilir. Arş. gör. ve öğr. gör. kadrolarında sınav takvimi ilanda yazar.
6. **Atama kararından sonra iki kurum arasındaki işlemleri tamamlayın.** Yeni üniversite atama işlemini yürütür, eski kurumunuzla ilişiğiniz kesilir ve özlük dosyanız yeni kuruma gönderilir. Göreve başlama tarihini ve işlemlerin sırasını iki kurumun personel birimiyle birlikte netleştirin.

Atama kararı tebliğ edilmeden mevcut görevinizden ayrılmayın ya da istifa etmeyin. Devlet üniversiteleri arasında geçişte istifa edip yeniden atanmak, kurumlar arası geçişten farklı sonuçlar doğurabilir; atamanın türünü personel biriminize yazılı olarak sorun.

Geçişi kısıtlayan durumlar nelerdir?

- **35. madde ve mecburi hizmet:** Kadrosu başka üniversiteye geçici olarak tahsis edilerek doktora yapanlar eğitim sonunda kadrolarıyla birlikte kendi üniversitelerine döner. Mecburi hizmet eş durumu ve sağlık mazereti dışında başka bir kurumda yapılamaz.
- **Yurt dışında burslu eğitim:** Bir kurum adına burslu olarak yurt dışında eğitim aldıysanız yükümlülüğünüzün süresini ve hangi kurumda yerine getirileceğini bursu veren kurumun düzenlemesinden kontrol edin.
- **Vakıf üniversitesi sözleşmeleri:** Vakıf üniversitelerinde çalışma ilişkisi sözleşmeyle kurulur; sözleşmenizdeki fesih ve bildirim hükümlerini okuyun. Ayrıntı için vakıf üniversitesinde akademisyen olmak maddesine bakın.
- **Kadro ve atama izni:** Bir üniversitenin bölümünüzde ilana çıkabilmesi için kadrosunun ve atama izninin olması gerekir. İhtiyaç olsa bile bu yüzden ilan her zaman hemen açılmayabilir.

Geçişte maaş, yolluk ve görev süresi ne olur?

Devlet üniversiteleri arasında şehir değiştirerek yapılan atamalarda sürekli görev yolluğu gündeme gelir. Kimlerin hangi koşullarla yolluk aldığını ve atama yazısındaki ifadenin neden önemli olduğunu akademisyen sürekli görev yolluğu maddesi anlatır.

Doktor öğretim üyeleri yönetmeliğe göre en az bir, en çok dört yıllık sürelerle atanır ve süre sonunda yeniden atanabilir. Başka üniversiteye geçen doktor öğretim üyesinin yeni atama süresini yeni üniversite belirler; yeniden atanma ölçütleri de o üniversitenin yönergesine bağlıdır. Aylık derecesi ve kademesinin yeni kurumda nasıl işleneceğini atama öncesinde yeni kurumun personel biriminden yazılı olarak öğrenin.

Sık yapılan hatalar

1. **Kendi üniversitesinin kriterlerini yeterli sanmak:** Değerlendirme başvurduğunuz üniversitenin ek koşullarına göre yapılır.
2. **40/b'yi kalıcı geçiş sanmak:** 40/b'de kadronuz kendi üniversitenizde kalır; kalıcı geçiş için yeni kadroya atanmanız gerekir.
3. **ALES muafiyetini dil muafiyeti sanmak:** Öğretim elemanı olarak çalışmak ALES şartını kaldırır, yabancı dil şartını kaldırmaz.
4. **Araştırma görevlisi ilanlarında yaş ve öğrencilik şartını gözden kaçırmak:** 35 yaş sınırı ve devlet üniversitelerinde lisansüstü öğrencilik şartı, halen araştırma görevlisi olanlar için de geçerlidir.
5. **Atama tebliğ edilmeden ayrılmak:** Göreve başlama tarihini iki kurumla yazılı olarak netleştirmeden mevcut görevinizi bırakmayın.

Kaynaklar ve resmî bağlantılar

- Öğretim Üyeliğine Yükseltilme ve Atanma Yönetmeliği, güncel metin (Erciyes Üniversitesi'nin yayımladığı kopya): https://www.erciyes.edu.tr/Files/regulation/c41b8a94-9a10-432f-aaed-bbaf0c20c272.pdf
- Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı Kadrolarına Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav ile Giriş Sınavlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, güncel metin (Erciyes Üniversitesi'nin yayımladığı kopya): https://www.erciyes.edu.tr/Files/regulation/f25ce117-5f28-4883-a541-d14301346d9a.pdf
- Resmî Gazete, öğretim üyesi kadro ilanları: https://www.resmigazete.gov.tr

- Yükseköğretim Kurulu: https://www.yok.gov.tr

Etiketler: #Başvuru #Kadro

YDS/YÖKDİL barajı akademik kariyerinizi engellemesin. Zafer Hoca kursları: zaferhoca.com.tr/magaza